

Függelék a „Gyepék kontrollált égetése, mint természetvédelmi
kezelés – Alkalmazási lehetőségek és korlátok” című cikkhez.
Természetvédelmi Közlemények, 18

1. Függelék. Az európai gyepekben végzett kontrollált égetéses vizsgálatok főbb eredményei.

Ország	Gyeptípus és égetés típusa	Monitoring	Összehasonlító kezelés(ek)	Égetés pozitív hatásai	Égetés negatív hatásai	Ajánlja az égetést?	Forrás
Észto.	ártéri kaszálórét égetés hóolvadás után, 4-szer 6 év alatt	6 év	kaszálás (2 típusú), mulcs terítés, kezeletlen	avar eltávolítás, fűszárúak terjedését megakadályozta	a fajgazdagág nem nőtt, a többi kezelésnél viszont igen	nem	Liira et al. 2009
Hollandia	homoki dűne vegetáció égetés télen, 1 évben	1 év	kezeletlen, természetes tűz	-	az égetés nem volt megfelelő a talaj tápanyag-tartalmának csökkentésére	csak legeltetéssel kombinálva	Vogels 2009
Németo.	meszes alapközetű gyep égetés télen, évente, 25 éven át	25 év	kaszálás, legeltetés, mulcs terítés, kezeletlen	avar eltávolítás	<i>Brachypodium pinnatum</i> borítása nőtt; égetett területek fajkészlete a kezeletlenhez hasonló	nem	Kahmen <i>et al.</i> 2002
	meszes alapközetű gyep égetés télen, évente, 25 éven át	25 év	legeltetés, kaszálás (2 típusú), mulcs terítés (3 típusú), kezeletlen	cserjék terjedését megakadályozta	<i>Brachypodium pinnatum</i> borítása nőtt; égetett területek fajkészlete a kezeletlenhez hasonló	nem	Moog <i>et al.</i> 2002
	felhagyott szőlő teraszokon kialakult lejtősztyepppek égetés hóolvadás után, 1 évben	3 év	kezeletlen	szárazabb, melegebb mikroklíma; égetés 2-3 évente megakadályozza a fűszárúak terjedését, de nem távolítja el őket teljesen	a csigák egyedszáma jelentősen csökkent	igen	Page & Goldammer 2004
	felhagyott szőlő teraszokon kialakult lejtősztyepppek égetés hóolvadás után, 2-szer 4 év alatt	4 év	kezeletlen	a legtöbb ritka és védett faj nem volt érzékeny az égetésre	a fűszárúak és a <i>Solidago gigantea</i> teljes eltávolítása nem lehetséges csupán égetés segítségével	csak legeltetéssel vagy a fűszárúak eltávolításával kombinálva	Rietze 2009
Svájc	mészke sziklagyep égetés télen, évente, 22 éven át	22 év	kaszálás (4 típusú), kezeletlen	<i>Aster amellus</i> , <i>Gentianella</i> <i>ciliata</i> és <i>Thesium bavarum</i> borítása nőtt	fajgazdagság csökkent; <i>Brachypodium</i> <i>pinnatum</i> borítása nőtt <i>Bromus</i> <i>erectus</i> borítása csökkent	nem	Köhler <i>et al.</i> 2005
	mészke sziklagyep égetés télen, évente, 15 éven át	15 év	kaszálás (4 típusú), kezeletlen	avar eltávolítás	fajgazdagság csökkent; <i>Brachypodium</i> <i>pinnatum</i> borítása nőtt <i>Bromus</i> <i>erectus</i> borítása csökkent	nem	Ryser <i>et al.</i> 1995
Svédó.	fajszegény kaszálórét égetés hóolvadás után, 1 évben	3 év	kaszálás, kezeletlen	avar eltávolítás	égetett területek fajkészlete a kezeletlenhez hasonló	nem	Antonsen & Olsson 2005
	féltermészetes legelő égetés hóolvadás után, 15 éven át	15 év	kezeletlen, kaszálás (2 típusú) fűszárúaknak növényvédőszer, fűszárúak mechanikai eltávolítása, legeltetés	vastag avarréteget eltávolította	fajgazdagság csökkent, magas növésű fajok domináltak, a többi kezeléstől eltérő fajösszetétel	nem	Hansson & Fogelfors 2000
	fajgazdag féltermészetes gyep égetés hóolvadás után, 28 éven át	28 év	legeltetés, kaszálás (2 típusú) fűszárúak mechanikai eltávolítása, kezeletlen	-	fajgazdagság csökkent, a többi kezeléstől eltérő fajösszetétel	nem	Wahlman & Milberg 2002

Irodalomjegyzék

- Antonsen, H. & Olsson, P. A. (2005): Relative importance of burning, mowing and species translocation in the restoration of a former boreal hayfield: responses of plant diversity and the microbial community. – *J Appl. Ecol.* **42**: 337--347.
- Hansson, M., Fogelfors, H. (2000): Management of a semi-natural grassland; results from a 15-year-old experiment in southern Sweden. – *J Veg. Sci.* **11**: 31--38.
- Kahmen, S., Poschlod, P. & Schreiber, K.-F. (2002): Conservation management of calcareous grasslands. Changes in plant species composition and response of functional traits during 25 years. – *Biol. Cons.* **104**: 319--324.
- Köhler, B., Gigon, A., Edwards, P. J., Krüsi, B., Langenauer, R., Lüscher, A. & Ryser, P. (2006): Changes in the species composition and conservation value of limestone grasslands in Northern Switzerland after 22 years of contrasting managements. – *Perspect. Plant Ecol.* **7**: 51--67.
- Liira, J., Issak, M., Jõgar, Ü., Mändoja, M. & Zobel, M. (2009): Restoration management of a floodplain meadow and its cost-effectiveness – the results of a 6-year experiment. – *Ann. Bot. Fenn.* **46**: 397--408.
- Moog, D., Poschlod, P., Kahmen, S. & Schreiber, K.-F. (2002): Comparison of species composition between different grassland management treatments after 25 years. – *Appl. Veg. Sci.* **5**: 99--106.
- Page, H. & Goldammer, J. G. (2004): Prescribed burning in landscape management and nature conservation: The first long-term pilot project in Germany in the Kaiserstuhl viticulture area, Baden-Württemberg, Germany – *Int. Forest Fire News* **30**: 49--58.
- Rietze, J. (2009): Ecological monitoring of the management of slope-vegetation by prescribed burning in the Kaiserstuhl-Region, Germany. – *Int. Forest Fire News* **38**: 63--67.
- Ryser, P., Langenauer, R. & Gigon, A. (1995): Species richness and vegetation structure in a limestone grassland after 15 years management with six biomass removal regimes. – *Folia Geobot. Phytotax.* **30**: 157--167.
- Vogels, J. (2009): Fire as a restoration tool in the Netherlands – First results from Dutch dune areas indicate potential pitfalls and possibilities. – *Int. Forest Fire News* **38**: 23--35.
- Wahlman, H. & Milberg, P. (2002): Management of semi-natural grassland vegetation: evaluation of a long-term experiment in Southern Sweden. – *Ann. Bot. Fenn.* **39**: 159--166.